

2019

**§16b Miljøtilladelse af husdyrbrug
Kringlum 3, 6261 Bredebro**

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDLEDNING	2
AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	3
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING.....	5
A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD	5
B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE	6
1) Indretning og drift af anlæg	6
Stald og anlæg.....	6
Gødningsopbevaring og -håndtering.....	6
2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer.....	7
3) Forbindelse til andre husdyrbrug	7
4) Lokalisering og landskab	7
Landskabelige hensyn	8
5) Ammoniak.....	10
Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).	10
Natura 2000-områder	10
Naturbeskyttelseslovens § 3.....	10
6) Lugt	10
7) Øvrige emissioner og gener	11
Støj og vibrationer.....	11
Støv	12
Fluer og skadedyr	12
Til- og frakørsel.....	12
Lys	13
Driftsforstyrrelser og uheld	13
Olie og kemikalier	14
Råvarer og hjælpestoffer	14
Egenkontrol og management.....	15
8) Affald og spildevand	15
Affald.....	15
Spildevand	16
Energiforbrug.....	16
Vandforbrug.....	17
9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak.....	17
10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger	18
ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER	18
VILKÅR	19
HØRINGER	22
KLAGEVEJLEDNING	22
BILAG	22

INDLEDNING

Jos Kroot har den 17. juni 2019 søgt om miljøtilladelse på Kringlum 3.

Tilladelsen bygger på oplysningerne i ansøgningen nr. 211582 med tilhørende bilag. Indsendt via husdyrgodkendelse.dk.

Historik

Den nuværende produktionstilladelse er en § 11 godkendelse fra 2009 til 140 malkekøer og opdræt.

Ansøgning § 16b – 2019

Med denne miljøtilladelse godkendes de eksisterende produktionsarealer til fri produktion af kvæg, samt etablering af en ny ensilageplads.

AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE

Tønder Kommune meddeler den 6. september 2019 miljøtilladelse til husdyrbruget på Kringlum 3, med de stillede vilkår.

Tilladelsen er meddelt jf. § 16b i husdyrloven¹. Vurderinger og vilkårsfastsættelse er foretaget efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen² og husdyrgødningsbekendtgørelsen³.

Der godkendes følgende:

Produktionsareal:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
A. Kostald	1218	Naturlig ventilation	3 m	(#186598) Avlstyre (over 440 kg tung race/328 kg øvrige racer)	0	20
				(#184103) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	75
				(#184102) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	120
				(#173421) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	520
B. Ungdyrsstald 1 (lille)	336	Naturlig ventilation	3 m	(#173422) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	260
C. Ungdyrsstald 2 (stor)	1075	Naturlig ventilation	3 m	(#173424) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	175
				(#173423) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	685
D. Kalvehytter	18	Naturlig ventilation	3 m	(#184100) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	10
Sum						1865

Gødningsareal

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
I. Gyllebeholder (1673 m ³)	Flydende				409
H. Gyllebeholder (2015 m ³)	Flydende				525
G. Mødding	Fast				124

Projekterede anlæg:

Ensilageplads på ca. 225 m².

Dispensation:

Der meddeles dispensation til afstandskravet i husdyrlovens § 8 fra ensilageplads til vej. Afstandskravet er 15 meter, og den virkelige afstand bliver omkring 10 meter. Dispensationen er meddelt efter husdyrlovens § 9.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 01-05-2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

² Bekendtgørelse nr. 718 af 08-07-2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

³ Bekendtgørelse nr. 760 af 30-07-2019 om miljøregulering af dyrehold, og om opbevaring og anvendelse af gødning.

Når tilladelsen udnyttes, skal vilkår i kapitel 3 overholdes, dermed er det Tønder Kommunes vurdering, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen. Herunder, at husdyrbruget kan drives på stedet under hensyn til omgivelserne, og ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt eller ødelægge plantearter, yngle- eller rasteområder for bilag IV arter.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet jf. vejledning sidst i godkendelsen.

Tilladelsen er udarbejdet af:

Per Hendriksen, Miljømedarbejder, Tønder Kommune

Kvalitetssikring:

Flemming Refsgaard, Miljømedarbejder, Tønder Kommune

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING

A. OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1)Bedriftsoplysninger:

Kringlum 3, 6261 Bredebro
Ejendomsnr. : 5500000567
CVR: 17131249
CHR: 49511

2)Kontaktoplysninger:

Navn: Jos Kroot
Adresse: Kringlum 3
Tlf.: 61746212
E-mail: kroot@bbsyd.dk

3)Rådgiver:

Navn: Louise H. Riemann
Adresse: Industriparken 1, 6360 Tinglev
Tlf.: 73643000
E-mail: lhr@lhn.dk

4)Andre husdyrbrug der drives sammen med det ansøgte

Ingen

B. OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1) Indretning og drift af anlæg

Stald og anlæg

Oplysninger om ejendommens indretning og drift fremgår af ansøger oplysninger i situationsplanen (bilag 1) og Oversigten over produktionsarealer (bilag 2).

Dyrehold

Der er malkekøer og opdræt på ejendommen på i alt 1.865 m² produktionsareal.

Gødningsopbevaring og -håndtering

Ansøger oplyser:

Opbevaring af gylle sker i beholdere på ejendommen og opbevaring af dybstrøelse sker på møddingsplads og evt. markstak.

Der opbevares og anvendes ikke husdyrgødning fra andre ejendomme samt udspredes slam eller andet affald. Der ændres ikke på gyllesystemerne.

I kostalden pumpes der gylle ca. hver 14 dag a 2 timer i vinterperioden. I sommerperioden er mange af dyrene på græs og derfor pumpes der kun ca. 1 gang om måneden a 2 timer. Der pumpes gylle i den store ungdyrs stald 3 gange om året a 1,5 time og i den lille ungdyrs stald 3-4 gange om året a ca. 1 time. Staldafsnittene med dybstrøelse tømmes hver 6 uge. Kalvehytter ca. hver 12 uge og kælvningsboksene efter behov. Dybstrøelsen køres så vidt muligt direkte i marken hvor det pløjes ned og ellers placeres det på møddingspladsen og derefter evt. markstak ved behov. Der er naturlig ventilation i stalden.

Opbevaringsanlæg gylle				
Adresse	Anlæg	Størrelse	Byggeår	10-års beholderkontrol
Kringlum 3	Gyllebeholder m. telt	1.673 m ³	1995	2017
	Gyllebeholder m. telt	2.015 m ³	2008	2017
	Gyllekanaler	1.094 m ³		
I alt		4.782 m ³		
Opbevaringsanlæg dybstrøelse				
Kringlum 3	Mødding	Ca. 120 m ²	Ca. 2004	
Kringlum 3	Markstak	ubegrænset		

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at gødningshåndtering og opbevaring af husdyrgødningen lever op til gældende regler på området. Vi vurderer, at der med ansøgers redegørelse og de stillede vilkår er taget tilstrækkelig hensyn til omkringboende, så gødningshåndtering og -opbevaring ikke er til væsentlig gene for omgivelserne.

2) Anlægsarbejder og bygningsmæssige ændringer

Ansøger oplyser:

Der opføres ny ensilageplads på ca. 225 m² vest for eksisterende ensilagesiloer.

3) Forbindelse til andre husdyrbrug

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget er ikke teknisk, forureningsmæssigt eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

4) Lokalisering og landskab

Ansøger oplyser:

Ejendommen er beliggende i det åbne land ca. 2 km nordøst for Husum-Ballum, som er den nærmeste byzone i området. Der er generelt set tale om et åbent marsklandskab præget af mindre landbrugsejendomme, spredt bebyggelse samt enkelte læhegn i tilknytning til disse. Der er på ejendommen etableret levende hegn rundt om gyllebeholdere og beboelsen. Mod nord er der ligeledes et levende hegn

Udvidelsen sker i de eksisterende bygninger og den ny plansilo (ca. 9 m x 25 m) etableres i direkte tilknytning til det eksisterende plansiloanlæg. Det er derfor ikke vurderet på alternative placeringer. Den ny plansilo kunne i teorien være placeret et andet sted, men det ville ikke give mening, at placere denne væk fra det eksisterende plansiloanlæg. Så den valgte placering findes optimal. Anlægget er ikke berørt af følgende: Sø- og åbeskyttelseslinje, skovbyggelinjer, kirkebyggelinjer, fredede områder, fredede fortidsminder og beskyttede diger.

Tønder Kommune vurderer:

Afstandskravene i § 6 i husdyrloven er overholdt, da der ikke etableres husdyrgødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor afstandskravene.

Afstand til nærmeste naboer og byzone m.v.	Afstandskrav
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (ca. 3000 m mod sydvest, byzone i Husum-Ballum).	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende. (ca. 1500 m mod sydvest, Lokalplan for Østerende og Vesterende Ballum)	50 m
Nærmeste nabobeboelse er Kringlum 5 (ca. 130 m nord for nærmeste stald)	50 m

Tabel 3: Afstand til naboer og byzone mv. jf. § 6

Afstandskravene i § 7 i husdyrloven er overholdt, da der ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg der ligger indenfor afstandskravene.

Afstand til nærmeste ammoniakfølsomme natur	Afstandskrav
Kategori 1 (ammoniakfølsomme naturtyper inden for internationale naturbeskyttelsesområder) (Rømø ca. 10 km mod vest)	10 m
Kategori 2 (ammoniakfølsomme naturtyper uden for internationale naturbeskyttelsesområder) (ca. 6 km mod sydøst, ved Harres)	10 m

Tabel 4: Afstand til kategori 1 og 2 natur jf. § 7

Der er søgt om dispensation til placering af ensilagepladsen 10 meter fra vejskel, dermed overholdes afstandskravet til vej i husdyrlovens § 8 ikke. Der er sammen med denne tilladelse meddelt dispensation til afstandskravet. De øvrige afstandskrav i § 8 i husdyrloven er overholdt, da der ikke etableres husdyr, gødnings- eller ensilageopbevaringsanlæg, eller foretages udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, indenfor afstandskravene.

Afstand fra anlæg	Afstandskrav
Vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning.	25 m
Vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer, jf. dog stk. 2. Beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning må endvidere ikke etableres inden for en afstand af 100 m til åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m ²	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Beboelse på samme ejendom	15 m
Naboskel	30 m

Tabel 5: Afstande jf. § 8

Husdyrbrugslovens afstande jf. § 8 i forhold til eksisterende stalde overholdes ikke med hensyn til afstand til beboelse på samme ejendom. Da der netop er tale om eksisterende stalde og gyllebeholder, skal der ikke meddeles dispensation i forhold til afstandskravene.

Landskabelige hensyn

Ansøger oplyser:

Ejendommen Kringlum 3, 6261 Bredebro er beliggende i Vadehavsområdet, der bl.a. er udpeget som værdifuldt kystlandskab, område med naturinteresser og uforstyrrede landskaber. Området er samtidig udpeget som særligt værdifuldt landbrugsområde. Bygningernes højde varierer lidt, hvor kostalden er højest med sine ca. 11 m og hvor kalvehytterne er lavet med sine ca. 2 m. Taghældningen ligger på mellem 15-35 grader. Størstedelen af driftsbygningerne er beklædt med grønne stålplader og har gråt eternittag. Stuehuset er med røde mursten og røde tagsten. Ejendommen ligger ca. 5,5 m fra Kringlum. Der er beplantning rund om ejendommen mod nord, vest og syd. Ejendommen fremstår derfor ikke særlig synlig i landskabet. Den nye plansilo vil ligeledes blive placeret, så den ikke vil være synlig udenfor ejendommen. Der er tre indkørsler til ejen-

dommen fra Kringlum. Den nordligste bruges hovedsagligt ved gyllekørsel, den midterste til selve produktionen og den sydligste bruges så vidt muligt kun til privaten samt ved afhentning af mælk.

Tønder Kommune vurderer:

Ejendommen ligger indenfor udpegning som bevaringsværdige landskaber og kystnærhedszone. De nuværende driftsbygninger ligger godt skjult af eksisterende beplantning. Der opføres en ny ensilageplads i tilknytning til de eksisterende ensilagepladser. Samlet set vurderes det at de landskabelige værdier ikke bliver tilsidesat, som følge af projektet.

5) Ammoniak

Ammoniakfølsom natur (kategori 1, 2 og 3).

Nærmeste kategori 1 natur ligger ca. 10 km mod vest.
Beregningsviser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 2 natur ligger ca. 6 km mod sydøst.
Beregningsviser, at totaldepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Nærmeste kategori 3 natur ligger ca. 2,2 km mod syd.
Beregningsviser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N/ha/år, hvilket er under beskyttelsesniveauet.

Beskyttelsesniveauet for ammoniakfølsom natur er derfor overholdt.

Natura 2000-områder

Ejendommen er beliggende i natura 2000 fuglebeskyttelsesområdet Ballum og Husum Enge og Kamper Strandenge.

Vi vurderer, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på habitat-området. Tønder Kommune konkluderer, at det ikke er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering.

Naturbeskyttelseslovens § 3

Der ligger enkelte søer omkring husdyrbruget som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, nærmeste sø ligger 170 meter nord for anlægget. Merdepositionen er beregnet til under 1 kg N/ha/år, så det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til tilstandsændringer i søerne.

6) Lugt

Der er foretaget en beregning af lugtgeneafstanden. Beregningen er foretaget til den nærmeste nabo, og til nærmeste rekreative område samt nærmeste byzone og fremtidig byzone.

Bebyggelse	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Kringlum 5	76 m	210 m	Ja
Samlet bebyggelse (Randerup)	139 m	1591 m	ja
Byzone (Husum-Ballum)	240 m	3035 m	ja

Tabel 6: Lugtberegning fra ansøgning nr. 211582

Tønder Kommune vurderer:

Beskyttelses niveauet for lugt er overholdt, dermed vurderes det at der med de stillede vilkår sikres at omkringboende er beskyttet tilstrækkelig mod lugtgener.

7) Øvrige emissioner og gener

Støj og vibrationer

Ansøger oplyser:

Støjklender er primært levering af råvarer, gyllepumpning- og udbringning, foderblanding og kornvalsning. Alle støjklender er i aktivitet i en begrænset periode. Det vurderes, på grund af afstand til nærmeste nabo, at støjklenderne ikke giver anledning til evt. gener. Det forventes heller ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen. Støj forekommer primært ved færdsel omkring ejendommen. Gyllen pumpes over i gyllebeholdere fra fortanken i sengestalden. Ved pumpning af gyllen benyttes både elektronisk pumpe og traktorpumpe. Der ændres ikke på gyllesystemerne. I kostalden pumpes der gylle ca. hver 14 dag a 2 timer i vinterperioden. I sommerperioden er mange af dyrene på græs og derfor pumpes der kun ca. 1 gang om måneden a 2 timer. Der pumpes gylle i den store ungsyrsstald 3 gange om året a 1,5 time og i den lille ungdyrsstald 3-4 gange om året a ca. 1 time. Staldafsnittene med dybstrøelse tømme hver 6 uge. Kalvehytter ca. hver 12 uge og kælvningsboksene efter behov. Dybstrøelsen køres så vidt muligt direkte i marken hvor det pløjes ned og ellers placeres det på møddingspladsen og derefter evt. markstak ved behov. Fodring foregår indenfor normal arbejdstid mellem 7.00-19.00. Typisk mellem kl. 10.00-11.00. Der er en kompressor i værkstedet i bygning (maskinlade). Denne bruges max 1 time om ugen mellem 7.00-19.00. Derudover kan der være lidt støj når der snittes halm ca. 6 gange om året. Dette gøres uden foran laden. Der kan forekomme maskinstøj i forbindelse med udkørsel af gylle, ved markdriften og ligeledes ved transporter indtil ejendommen. I perioden ved høst forekommer ligeledes maskinstøj med transporten af halm og foder indtil ejendommen. Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsagligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i juni, juli måned. Udbringningen forventes at tage 5-6 dage fordelt over året. Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november. Ensilering slæt af græs, foregår i perioden maj - oktober. Majs ensileres i perioden september - november. Halm køres i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejrforhold, herunder regn. Størstedelen af grovfoderet opbevares i plansilo-anlægget eller i wraps mellem plansiloerne. Grovfoderet vil således stå på fast bund og ikke være oplagret i en markstak, hvor der er risiko for at sidde fast osv. Kratfoder og mineraler opbevares i laden. Derudover kan der opstå lidt støj ved ind og udlevering af dyr. Dette foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid.

Støjkilde	Placering	Driftstid
Fodringstider	Staldene	Ca. kl. 10.00-11.00 dagligt
Udkørsel af husdyrgødning	Staldene/gyllebeholderne	Marts-maj og juni-juli primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend
Lastbiler m.v.	Ved stalde og foderlade/maskinhus	Dagtimerne
Markvanding	-	-
Snitning af halm	Ude foran lade	Ca. 6 gange om året a 1 time
Kompressor	Værksted	Ved behov max 1 time om ugen.

Tønder Kommune vurderer:

For at sikre de nærmeste nabobeboelser mod væsentlige støjgener stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning. Der er ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkilderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt. Vi vurderer at vilkårene er tilstrækkelige til at sikre støjmæssige hensyn til omgivelserne.

Støv

Ansøger oplyser:

Der forventes fortsat ikke at være støvgener fra ejendommen, da der ikke er aktiviteter, som er specielt støvende på ejendommen. Den eneste aktivitet der støver lidt, er ved snitning af halm ca. 6 gange om året.

Tønder Kommune vurderer:

Vi vurderer, at de omkringboende er tilstrækkeligt sikret mod væsentlige daglige støjgener. Der stilles derfor ingen vilkår.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

Generelt tilstræbes det, at opretholde en god staldhygiejne samt opbevaring af foder, således at tiltrækning og formering af skadedyr minimeres.

Fluegener: Der anvendes klæbepapir til at fange fluer, og der sprøjtes efter behov i malkestalden. Desuden foretages der regelmæssig udmugning hos småkalvene – oftere om sommeren.

Rottebekæmpelse: Virksomheden anvender firmaet Nomus.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til, at skadedyrsbekæmpelse skal ske i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Der stilles vilkår til god staldhygiejne, forsvarlig foderopbevaring, fjernelse af affald, foder og gødningsrester, så skadedyrsangreb forebygges.

Til- og frakørsel

Ansøger oplyser:

Der er tre indkørsler til ejendommen fra vejen Kringlum. Den sydlige indkørsel anvendes privat og ved afhentning af mælk. Den midterste indkørsel bliver brugt til levering af foder, brændstof, dyr samt afhentning af erhvervsaffald og døde dyr. Den nordlige indkørsel anvendes til transport af husdyrgødning.

Der sker stort set ingen stigning i antallet om transportere, da udvidelsen på ejendommen er meget lille samtidig med at den foregår i eksisterende bygninger. Ejendommen har erhvervsaffaldsordning med Marius Petersen. Én container a 600 l, som tømmes hver 14 dag. Containeren er placeret i laden.

Dyrlægen kommer på fast rådgivningsbesøg hver 14. dag og ellers efter behov. Trafikken vil passere enkelte naboer, som der skal tages hensyn til, hvilket er i henhold til begrebet "godt landmandskab". Transporterne sker fortrinsvis indenfor normal arbejdstid.

Transport			
Oplysning om antal til- eller frakørsler til offentlig vej			
Type transport	Før udvidelsen (antal)	Etape 1 (antal)	Ændringer +/- (antal)
Gylle med gyllevogn (20 ton pr. læs)	180	200	+20
Dybstrøelse (8-10 ton pr. læs)	20	20	+
Indkøbt foder	36	36	0
Eget foder (ensilage)	230	250	+20
Afhentning af mælk	182	182	0
Ind og udlevering af dyr	26	26	0
Døde dyr	12	12	0
Halm	10	10	0
Plastaffald + jern	1	1	0
Affald	26	26	0
Dieselolie/fyringsolie	4	4	0
Dyrlæge	26	26	0
I alt	753	793	+ 40

Tønder Kommune vurderer:

Transporter til og fra ejendommen foregår udelukkende ad Kringlum. Dette projekt øger ikke antallet af transport væsentligt. Tønder kommune vurderer, at transport til og fra ejendommen ikke vil give anledning til yderligere gener for nabo.

Lys**Ansøger oplyser:**

Der ændres ikke på lysforholdene ved denne ansøgning. Generelt bruges der ikke meget lys på ejendommen. Lyset i staldene er tændt efter behov (styres manuelt), og der vil hovedsagligt være behov for lys i vinterhalvåret ved malkning. Der tændes normalt lys ved opstart af malkning, ca. kl. 4.50. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, er der lys frem til kl. 8-9 om morgenen. Om eftermiddagen malkes der fra 15.45 til ca. kl. 19.00. Om natten er der lidt natbelysning og ellers tændes lyset ved behov.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne. Vi vurderer, at der med de stillede vilkår er taget tilstrækkeligt hensyn til de omkringboende.

Driftsforstyrrelser og uheld**Ansøger oplyser:**

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådan uheld afbrydes vandforsyningen på hoved stophanen placeret ude ved vejen eller ved stophanen i stuehuset eller i kontoret i kostalden. Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt, og hvis uheldet er ude tilkobles ejendommens nødstrømsgenerator. Hovedafbryder og el-tavle er placeret i

kontoret i kostalden. Der findes mange afbrydere placeret rund på ejendommen.

For at undgå frostsprængning af vandrør er der etableret cirkulation på vandrørene indtil stalden. Evt. etableres varme eller der anskaffes en varmekanon, så der ikke er risiko for frostsprængninger i perioder med hård frost.

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening.

Risikoen for forurening er dog forsøgt minimeret ved følgende tiltag:

Udpumpning af gylle fra stalden til gyllebeholderen sker ved elektrisk pumpe uden fjernbetjening. Der er timer på omrøreren til gyllen. Samtidig holdes systemet altid under opsyn når det er i drift.

Tømning af gyllebeholdere foretages af vogn med kran. Hvor der håndteres smøre- og diselolie er der en potentiel risiko for forurening. Alle Diesel- og olietanke er placeret i bygninger med fast gulv uden afløb. Evt. spild af olie opsuges af kattegrus eller lignende.

Ved uheld med gylleudslip kontaktes kommunens beredskab.

Der er placeret 3 pulverslukkere rundt på ejendommen.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i bygningerne.

Tønder Kommune vurderer:

For at minimere risikoen for forurening i forbindelse med den daglige drift stilles der vilkår til opsyn ved gyllepumpning, samt til opbevaring af affald og brændstof. Der stilles vilkår om, at der skal sikres en effektiv standsning og oprydning ved eventuelle uheld. Vi vurderer dermed, at der er taget tilstrækkelige hensyn til omgivelserne ved håndtering af husdyrgødning, affald og brændstof.

Olie og kemikalier

Ansøger oplyser:

Ejendommen maskiner kommer til service hos smeden, hvorfor der ikke opbevares/afskaffes spildolie på ejendommen. Der opbevares eller håndteres ikke pesticider på ejendommen, da en maskinstation udfører alt sprøjtearbejde. Der opbevares ligeledes ingen medicin eller veterinært affald. Dyrlægen sørger selv for at tage evt. rester med efter behandling af dyr. De eneste kemikalier, der opbevares på ejendommen er rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Disse opbevares i 70 L dunke ved køletanken og malkeanlægget. Der opbevares op til ca. 450 L ad gangen. Dunke sendes retur til leverandør. Derudover kan der forekomme lidt vakuumpumpeolie. Dette opbevares i lukket dunk. Max årlige mængde er ca. 10 l, der afhændes på den kommunale genbrugsstation.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår til opbevaring af olieaffald. Vi vurderer, at olie og kemikalier opbevares forsvarligt.

Råvarer og hjælpestoffer

Ansøger oplyser:

Ejendommen råder over én 1500 l overjordisk tank placeret i foderladen. Her foregår også tankning af traktoren.

Ensilage opbevares i plansiloer nord for kostalden. Der er i alt fem siloer med et samlet areal på 1310 m², og opbevaringskapaciteten svarer til ca. 2065 m³. Såfremt der er mere græs at ensilere, end der er plads til i siloerne, bliver der lavet wrapballe, som placeres mellem siloerne. Hvis der er år, hvor der er mere ensilage, end der kan være i siloerne, skal det være muligt at lave markstakke. Kraftfoder opbevares i tre åbne siloer på 4x6 m i foderladen. Der kan være risiko for støvgener ved blanding af foder, som foregår mellemstalden og ensilagesiloerne. Afstanden til naboer er dog så stor, at det ikke bør være væsentlige støvgener. Halm opbevares i foderladen eller udendørs.

Tønder Kommune vurderer:

Opbevaring af råvarer og hjælpestoffer foregår uden væsentlig risiko for gener i forhold til omgivelserne. Opbevaring af diesel reguleres af olietanksbekendtgørelsen, der i høj grad sikrer mod forurening. Vi vurderer, at dette er tilstrækkeligt for at undgå olieforurening.

Egenkontrol og management

Ansøger oplyser:

Den daglige ledelse og management varetages af Jos Kroot. Dette vil ligeledes være tilfældet fremover.

Jos har altid to elever tilknyttet og dette ændres ikke.

Maskinstation tager sig af stor set alt markarbejdet. Jos kører dog selv gødning ud.

Der praktiseres generelt godt landmandsskab på bedriften, hvor dyrene tilses løbende og omgivelserne løbende renholdes.

Egenkontrol:

Bedriften gennemgås dagligt og der holdes opsyn med dyrene, inventar, anlæg og materiel. Maskinparken holdes med service, og reparationer evt. udskiftninger efter behov. Gyllepumpning overvåges. Der føres journal over placering af evt. markstakke. Efter etableringen af den ny mødding forventes der dog ikke længere at være behov for at ligge dybstrøelsen i markstak. Der laves hvert år mark- og gødningsplan. I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, vand og indkøbt foder mm. Autoriseret el-installatør laver 5. årligt gennemsyn af ejendommens el-installationer. Der praktiseres generelt godt landmandsskab til dels for naboer og omkringboende. Mejeriets egenkontrol eller lignede anvendes.

Tønder Kommune vurderer:

Der er stillet vilkår om egenkontrol på ejendommen. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes godt landmandsskab med hensyn til management.

8) Affald og spildevand

Affald

Ansøger oplyser:

Døde dyr:

Døde dyr placeres i skyggen på paller og afskærmet fra vejen (den midterste indkørsel). Afstand til nærmeste nabobeboelse er ca. 170 m. Afhentning sker efter behov og foretages af DAKA.

Fast affald:

Affald fra produktionen omfatter: Tom emballage fra vaske, skyllemidler, foderminerale, pattesalve, mælkefiltre, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Eventuelt medicinsk affald vil blive leveret til dyrlæge eller på apotek. Der er indgået en aftale med entreprenøren Marius Petersen, som henter affald hver 14. dag. På ejendommen er der én 600 l industricontainer, hvori alt affald fra produktionen opbevares. Der frasorteres farligt affald, glas/lysstofrør og brændbart affald. Ved transport af affald skal transportør (ansøger eller andre) sikre at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, og at den ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Tønder Kommune vurderer:

At virksomheden opbevarer og håndterer det producerede affald på en hensigtsmæssig og miljømæssig forsvarlig måde. Der er stillet vilkår til affaldshåndteringen.

Spildevand

Ansøger oplyser:

Håndteringen af spildevand fremgår af afløbsplanen på bilag 3, hvor de forskellige fraktioner af spildevand er indtegnet.

Tønder Kommune vurderer:

At afløbsforholdene er forsvarlige. Der er opgjort opbevaringskapacitet, der viser at der er tilstrækkelig kapacitet til det opsamlede spildevand fra produktionen.

Energiforbrug

Ansøger oplyser:

Energiforbruget ligger på ca. 75.000 kWh og dette forventes at stige en lille smule, da der fremadrettet skal malkes lidt flere køer. Det forventes at stige til max til 80.000 kWh. Derudover bruges der ca. 5000 l diesel årligt og dette forventes ikke ændret. Stuehuset opvarmes med olie og der bruges ca. 25.000 l fyringsolie årligt. Dette ændres ikke ved denne ansøgning.

Energibesparende foranstaltninger:

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket indebærer, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket medfører en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Elforbruget til ventilation er minimalt, da gardinerne er manuelt styrede. Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have ovenlysplader i tagene og lyse farver i staldene. Staldene kan ikke etableres med kun ovenlystagplader, da staldene så vil få karakter af et drivhus med dertilhørende problemer for besætningen. Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer. Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme vand til vask af malkestald + drikkevand til køerne. Det er planlagt at udskifte vakuumpumpen til malkeanlægget til en frekvensstyret en hvorved der vil blive en energibesparelse. Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Alt foderet bliver blandet i en fuldfodermixervogn.

Der bruges ikke meget lys på ejendommen. Lyset i staldene er tændt efter behov (styres manuelt), og der vil hovedsagligt være behov for lyst i vinterhalvåret ved malkning. Der tændes normalt lys ved opstart af malkning, ca. kl. 4.50. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, er der lys frem til kl. 8-9 om morgenen. Om eftermiddagen malkes der fra 15.45 til ca. kl. 19.00. Om natten er der lidt natbelysning og ellers tændes lyset ved behov.

Tønder Kommune vurderer:

Der stilles vilkår om egenkontrol af energiforbruget. Tønder Kommune vurderer, at ansøger har fokus på hvilke driftssystemer der er særligt energiforbrugene og at energiforbruget forsøges reduceret når muligheden er der.

Vandforbrug

Ansøger oplyser:

Ejendommen forsynes med vand Ballum Vandværk. Forbrug af vand til drikkevand og vaskevand forventes at blive ca. 6.000 m³ ved 160 køer og 125 kvier, stor race.

Der er indført fælgende vandbesparende foranstaltninger:

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Vandforbruget registreres. Der bruges vand til forkøling af mælken. Vandet opsamles og genbruges til drikkevand.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt. Der er opsat flydere i drikkekar, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk

Tønder Kommune vurderer:

Ansøger har redegjort for hvorfor vandforbruget på ejendommen ligger lidt over normen. For at sikre bedst udnyttelse af ressourcerne, er der stillet vilkår om vedligeholdelse af drikkevandssystemer. Der stilles vilkår til driftsjournal over vandforbruget. Tønder Kommune vurderer, at der anvendes vandbesparende foranstaltninger på ejendommen i forhold til rengøring og vask af stalde.

9) Bedste tilgængelige teknik (BAT) - Ammoniak

Ansøger oplyser:

Beregningerne der er foretaget i hysdyrgodkendelse.dk, viser at ammoniakemissionen i både ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift er 2317,8 kg NH₃-N/år. Da der ikke ændres på staldsystemerne i nogen af staldene, anses disse som værende BAT.

Batberegningen viser også, at BAT-kravet er på 2505 kg NH₃-N/år og dette er derfor overholdt med 187 kg NH₃-N/år mere end hvad BAT kræver. Dette skyldes overdækning på de 2 gyllebeholdere. Overdækningen, der er et vilkår i den eksisterende godkendelse, er fastholdt i denne tilladelse.

Tønder Kommune vurderer:

BAT er opfyldt gennem staldsystemerne på ejendommen.

Tønder Kommune vurderer derved at BAT er overholdt. Staldindretningen er fastholdt med vilkår.

10) Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ansøger oplyser:

Der er ingen grænseoverskridende virkninger.

Tønder Kommune vurderer:

Da ejendommen ligger ca. 15 km fra den dansk-tyske grænse, er Tønder Kommune enig i ansøgers vurdering om, at der ikke er grænseoverskridende virkninger.

ØVRIGE RELEVANTE OPLYSNINGER

Bilag I arter

Husdyrbrugets anlæg ligger i fuglebeskyttelsesområde. Da projektet ikke ændrer på arealdriften i lokalområdet, vurderes det at projektet ikke vil kunne påvirke bilag I-arter.

Bilag IV arter

Der foreligger ikke konkrete feltobservationer af bilag IV-arter i projektområdet eller i den umiddelbare nærhed. Tønder Kommune vurderer, at projektet ikke vil have en negativ indflydelse på de forskellige bilag IV-arter, da der ikke ændres på vandhuller eller andre potentielle levesteder. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Det vurderes på den baggrund, at projektet ikke vil medføre, at yngle- og rasteområder for bilag IV arter beskadiges eller ødelægges.

VILKÅR

- Husdyrbruget godkendes til det produktionsareal, gulvtype og dyretype samt gødningsareal, der fremgår af afgørelsen på side 3. Der meddeles samtidig godkendelse til etablering af en ny ensilageplads på 225 m².

Husdyrbrugets anlæg

- Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde gylle.
- Påfyldning af gyllevogne og evt. tømning af gylle i anden beholder, skal foregå under opsyn. Spild skal straks opsamles.

Besdt anvendelige teknik

- Begge gyllebeholdere, skal fortsat have teltoverdækning.

Lugt

- Ejendommen skal overalt renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Støj

- Transporter til og fra husdyrbruget skal normalt foregå inden for tidsrummet kl. 7 til kl. 22.
- Den eksterne støjbelastning fra husdyrbrugets bygningsparcel, må ikke overstige følgende værdier, målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen:

	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

Tabel 12: Støjgrænser

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

Fluer og skadedyr

8. Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
9. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester.

Lys

10. Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for omboende og omgivelserne.

Landskabelige hensyn

11. Det eksisterende L-formede hegn, vest for gyllebeholderne, skal fortsat vedligeholdes.

Driftsforstyrrelser og uheld

12. Hvis der opbevares flydende handelsgødning, -minerale eller -kemikalier, skal det opbevares i egnede beholdere.
13. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal der ske alarmering til alarmcentralen, og igangsættes afværgeforanstaltninger, der kan begrænse forureningen af omgivelserne mest muligt.

Kemikalier og pesticider

14. Kemikalier skal opbevares indendørs på fast bund uden afløb.
15. Evt. påfyldning af sprøjte skal foregå under opsyn og fra separat vandtank eller fra vandforsyning med monteret kontraventil og mindst 5 m fra boring.

Olie og brændstof

16. Brændstoftanke skal stå på fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Egenkontrol og management

17. Der skal føres driftsjournal over forbrug af el, vand og diesel. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år.

Affald

18. Spildolie skal opbevares indendørs i egnede beholdere.
19. Fast farligt affald skal opbevares indendørs.

Energiforbrug

- 20. Der skal anvendes lavenergi-belysning i størst muligt omfang.
- 21. Mælkekøleanlæg skal kontrolleres og vedligeholdes, så det altid kører energimæssigt optimalt.

Vandforbrug

- 22. Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres.

HØRINGER

Høring af parter, naboer og andre berørte

Tønder Kommune vurderer, at dem som skal høres i sagen, er ansøger og ejere af beboelse, der ligger inden for lugtkonsekvenszonen på **288 meter**. De har derfor modtaget et brev om projektet og fået mulighed for at sende bemærkninger ind.

Tønder Kommune har derudover vurderet, om der er naboer, der skal orienteres om sagen. Naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Naboer skal orienteres, med mindre kommunen skønner, at det der er søgt om, har underordnet betydning for naboen. Det er kommunens opfattelse, at såfremt der på de tilstødende matrikler ikke er bebyggelse på både husdyrbrugs og naboens matrikel, så har det ansøgte som udgangspunkt underordnet betydning. Ud fra den betragtning er der ikke foretaget orientering af naboer.

Nabo- og partshøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

KLAGEVEJLEDNING

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Bemærk at klagenævnet 1. februar 2017 har skiftet navn, så der kan være flere steder, hvor det stadig står navngivet som Natur- og Miljøklagenævnet. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. som privatperson og 1.800 kr. som virksomhed eller organisation. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være modtaget senest **fredag den 4. oktober 2019**.

Du kan vælge at få denne afgørelse prøvet ved domstolen. Retssagen skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen påklages, kan klagemyndigheden beslutte at ændre vilkårene i tilladelsen, eller helt at ophæve tilladelsen.

BILAG

- Bilag 1: Situationsplan
- Bilag 2: Placering af produktionsarealer
- Bilag 3: Afløbsplan